

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Бугат сумын Ойн ангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2024/222/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Булган аймаг
2024 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ
Утас:70342580 Цахим хаяг: Erdene.B@audit.local
Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn
Аудитор: З.Ганбаатар
Утас: 70342716 Цахим хаяг: ganbaatarz@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-2580
E-mail: bulgan@audit.gov.mn

2024.08.20 № 40

танай _____ ны № _____ т

БУГАТ СУМЫН ОЙН АНГИЙН
ДАРГА П.МӨНХСАЙХАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу аймгийн Бугат сумын ойн ангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бугат сумын ойн ангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Бугат сумын Ойн ангийг 2022 оны 06 дугаар сарын 28-ны өдрийн сумын ИТХ-ын VIII/12 тогтоолоор байгуулж 2023 оны 06 дугаар сард үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Тайлант онд Бугат сумын Ойн анги 267.3 га-д 32 талбай тусгаарлалтыг гүйцэтгэж 20,049.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээс 19,042.9 мянган төгрөгийн орлогыг төвлөрүүлж 1,006.2 мянган төгрөгийн авлагыг тусган ажилласан

006020085

байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.ЭРДЭНЭ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	-	14,663,256.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	13,099,566.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	13,099,566.00
3121	Төгрөг	-	13,099,566.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	13,099,566.00
33	АВЛАГА	-	1,006,690.00
335	Бусад авлага	-	1,006,690.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	1,006,690.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	-	557,000.00
354	Хангамжийн материал	-	557,000.00
35410	Бичиг хэргийн материал	-	557,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	-	14,663,256.00
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	12,187,846.59
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	12,187,846.59
413	Өглөг	-	12,187,846.59
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	799,246.59
4136	Бусад өглөг	-	11,388,600.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	11,388,600.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	-	2,475,409.41
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	-	2,475,409.41
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-	2,475,409.41
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	2,475,409.41
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	-	14,663,256.00

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	-	20,179,540.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	20,179,540.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	20,179,540.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	20,179,540.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	20,179,540.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	-	17,704,130.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	17,704,130.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	17,704,130.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	15,197,653.00
210101	Үндсэн цалин	-	15,197,653.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	1,913,577.59
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	1,406,037.59
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	126,883.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	63,444.20
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	63,444.20
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	253,768.18
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	516,500.00
210401	Бичиг хэрэг	-	212,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	-	304,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	76,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	76,400.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-	2,475,409.41
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-	2,475,409.41

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	-	30,561,450.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	30,561,450.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	30,561,450.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	30,561,450.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	30,561,450.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	-	17,461,884.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	17,461,884.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	17,461,884.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	14,725,927.00
210101	Үндсэн цалин	-	14,725,927.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	1,586,057.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	1,078,517.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	126,883.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	63,444.20
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	63,444.20
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	253,768.18
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	1,073,500.00
210401	Бичиг хэрэг	-	769,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	-	304,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	76,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	76,400.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-	13,099,566.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	13,099,566.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	13,099,566.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	-	-	-	-	-
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					-
D08	Тайлант үеийн үр дүн			2,475,409.41	-	2,475,409.41
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	2,475,409.41	-	2,475,409.41

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

	Үзүүлэлт	Тайлант оны
--	----------	-------------

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	0.00	30,561,450.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	17,461,884.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	17,461,884.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	17,461,884.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	14,725,927.00
210101	Үндсэн цалин	0.00	14,725,927.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	1,586,057.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	1,073,500.00
210401	Бичиг хэрэг	0.00	769,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	0.00	304,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	76,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	76,400.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		13,099,566.00

3. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 13,194.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 13,194.0 мянган төгрөгийн 1 залруулсан алдаа, 1 албан шаардлага, дахин давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт бичигдээгүй болно.

3.2 Албан шаардлага

1. Бугат сумын ойн анги нь 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар шилэн дансны цахим хуудас үүсгээгүй зөрчил илэрлээ.

Энэ нь шилэн дансны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх “Байгууллага нь шилэн дансны мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар хүргэх бөгөөд цахим хуудас нь дараах шаардлагыг хангасан байна”, 5.1.1-д “Шилэн дансны бие даасан цэстэй байх” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлага, өглөгтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлан онд 1,006,150.0 төгрөгийн авлага, 11,388,600.0 төгрөгийн байгууллагад төлөх өглөг, ажилчидтай холбогдсон өглөг 799,246.59 нийт 12,187,846.59 төгрөгийн өглөг авлагыг үүсгэсэн зөрчил байна.

Өгсөн зөвлөмж: Авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй ажиллах.

2. Хөрөнгийн тооллоготой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд тус ойн анги нь жилийн эцсийн тооллогыг хийгээгүй зөрчил байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодогч нь үндсэн хөрөнгө, бараа материалын хагас жил болон жилийн эцэст хөрөнгийн тооллогыг хийж хэвших.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 27-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бугат сумын Ойн анги	1	13.2	1	13.2	0	0	1	13.2	0	0	0	0
Дүн	1	13.2	1	13.2	0	0	1	13.2	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Бугат сумын Ойн анги	1	12.2	0	0	0	0	1	12.2	0	0	0	0
Дүн	1	12.2	0	0	0	0	1	12.2	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
Бугат сумын Ойн анги	1	0	0	0	1	0	0	0		
Дүн	1	0	0	0	1	0	0	0		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил										
Дүн										
Нийт дүн										

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1	0	0	1	0	0	0
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1	0	0	1	0	0	0